

КУЛЬТУРА, ЦІННОСТІ, ІДЕНТИЧНОСТІ

УДК 316.334.56

ЛОКАЛЬНА ІДЕНТИЧНІСТЬ ЯК МЕХАНІЗМ СОЛІДАРИЗАЦІЇ ГРОМАДЯН В УМОВАХ ВЕЛИКОГО МІСТА (НА ПРИКЛАДІ М. ОДЕСА)

В. Г. Баласанян

*Одеський національний університет ім. І. І. Мечникова,
Французький бульвар 24/26, м. Одеса, Україна, 65968,
victoria.balasanian@gmail.com*

У статті аналізується локальна ідентичність та її роль у процесах солідаризації суспільства. Пропонується розглядати міську ідентичність в якості локальної, розуміючи під цим ментальний, «уявний» зв'язок індивіда з певною територією, територіальною спільнотою. Локальна ідентичність розглядається в рамках підходу, де вона інтерпретується як усвідомлення особистої відповідальності за долі міста, спосіб солідаризації міської спільноти у вирішенні проблем спільного життя, облаштування міського середовища, екології, охорони спадщини, соціальної справедливості. Висловлюється припущення, що міська ідентичність сприяє зростанню довіри в міському співтоваристві і є передумовою формування громадянського суспільства, як явище, що зумовлює неоднорідність та багаторівневість політичної культури. Такий підхід представляється досить актуальним в контексті сучасних трансформацій в українському суспільстві, децентралізації влади, створенні спроможних територіальних громад, розвитку місцевого самоврядування. Дослідження демонструють, що в Україні традиційно зберігалася велика частка людей з домінуючою локальною ідентичністю, проте більшість населення вважає себе насамперед громадянами України.

На основі емпіричного дослідження доводиться, що для одеситів характерний досить високий рівень локальної ідентичності. В той же час одесити не демонструють високу схильність до солідаризації, що проявляється в низькому рівні довіри та увлеченнях про консолідованість українського суспільства. Автор робить висновок, що високий рівень локальної ідентичності не є єдиною умовою для самоорганізації громадян та готовності до участі у розв'язанні проблем громади. Розкриття механізмів формування локальної ідентичності та розуміння того, що вкладається респондентами в поняття локальної ідентичності, у відчуття себе жителями міста Одеса може сприяти розумінню локальної ідентичності як механізму солідаризації в межах великого міста.

Ключові слова: локальна ідентичність, міська спільнота, солідаризація.

На сьогоднішній день питання консолідації громадян та побудови громадянського суспільства набувають особливої актуальності в Україні. В той же час дослідження демонструють низький рівень довіри, соціального самопочуття та самоорганізації населення. Спільноти самоорганізуються різними способами, але одним з механізмів солідаризації може виступати механізм локальної ідентичності громадян.

Перша дослідницька проблема в заданій темі пов'язана з тим, чи можна розглядати міську ідентичність в якості одного з видів локальної ідентичності. Український соціолог О. Мусієздов в результаті аналізу класичних соціологічних теорій міської ідентичності вказує, що більшість авторів наполягають на принциповій неможливості існування такого феномена, як міська ідентичність, що розуміється як відчуття приналежності до міської спільноти, в силу відсутності цієї спільноти [7].

Так, наприклад, Ф. Тьоніс виділяє два типи зв'язків: спільноту [Gemeinschaft], що розуміється як «реальне, органічне життя» та суспільство [Gesellschaft] – як «ідеальне, механічне утворення». Для міста, особливо для великого, характерні зв'язки типу [Gesellschaft] – «велике місто типово для суспільства як такого» [11, с.371], з його відчуженням, розрізненістю та штучною природою.

Представник Чикагської школи Л. Вірт відмічає такі основні характеристики міста, як велика кількість та щільність населення, його гетерогенність. В результаті цих факторів зростає диференціація між індивідами, відбувається боротьба за простір, люди виявляються включеними у велику кількість груп, а місто нагадує мозаїку соціальних світів. «На тлі зникнення територіальних одиниць, як основи соціальної солідарності, ми створюємо одиниці (об'єднання) за інтересами. Тим часом, місто як спільнота розпадається на серію тонких сегментних зв'язків» [2].

Проте О. Мусієздов в результаті власних досліджень на прикладі міста Харкова [6] виявив, що люди все ж таки досить добре відчувають свою специфіку як жителів свого міста. Він пропонує розуміти міську ідентичність як результат ідентифікації з міською спільнотою, маючи на увазі її «уявний» характер. Місто в даному випадку розуміється не як територія, а як «культурна форма». Він доходить висновку, що гетерогенність міської спільноти не суперечить існуванню міської ідентичності, яка своєю чергою є втіленням цінностей свободи, індивідуалізму, раціональності [7].

Безумовно, такий підхід не вичерпує усіх можливих трактувань даного феномену, проте в цій статті ми розглядаємо міську ідентичність саме як локальну, розуміючи під цим ментальний, «уявний» зв'язок індивіда з певною територією, територіальною спільнотою. Російські дослідники Е. Морозова та Е. Улько визначили, що локальна ідентичність, як один з видів територіальної, це «ідентифікація людини з місцевим співтовариством, почуття причетності по відношенню до подій, що відбуваються на території безпосереднього проживання (міста, району, селища, мікрорайону)» [5]. Це загальне почуття причетності може реалізовуватися через ідентифікацію з наступними елементами:

- Ідентифікація з малою батьківщиною – місцем народження;
- Ідентифікація з особливостями ландшафту і клімату;
- Ідентифікація зі значимими історико-культурним подіями;
- Ідентифікація зі значимими людьми;

- Ідентифікація з економічною спеціалізацією територій і рівнем соціально-економічного розвитку;
- Ідентифікація з особливими реальними або приписуваними рисами колективної поведінки.

Отже, можна виділяти два підходи до вивчення локальних (міських) ідентичностей. В рамках першого підходу міська ідентичність трактується з позицій унікальності місця і почуття малої батьківщини. Міська спільнота розуміється як цілісна і культурно-самобутня група, до якої застосовуються такі характеристики: вкоріненість, наявність особливої культури, своєї мови, способу життя, локальних «святих місць» і сакральних цінностей.

В рамках другого підходу локальна ідентичність інтерпретується як усвідомлення особистої відповідальності за долі міста і стає способом солідаризації міської спільноти у вирішенні проблем спільного життя, облаштування міського середовища, екології, охорони спадщини, соціальної справедливості. Висловлюється припущення, що міська ідентичність сприяє зростанню довіри в міському співтоваристві і є передумовою формування громадянського суспільства [1].

Другий підхід є досить актуальним в контексті сучасних трансформацій в українському суспільстві, децентралізації влади, створенні спроможних територіальних громад, розвитку місцевого самоврядування, оскільки «саме в рамках обмеженого територіального простору створюються найбільш сприятливі умови для самовиявлення, самовизначення, самоорганізації» [8, с. 44].

З цього ракурсу локальна ідентичність трактується як передумова солідаризації громадян, оскільки сама ідентичність передбачає наявність емоційного зв'язку між ними. Солідарність в даному випадку можна трактувати як «єдність певної більшої чи меншої спільноти, що спирається на – і водночас продукує – достатній мінімум спільних інтересів, стандартів та моральних настанов, коли члени спільноти поодиноці й разом узяті відчувають взаємопов'язаність, співзалежність, співвідповідальність за досягнення важливих для них усіх цілей» [10, с. 7–12].

Так, Т. Панченко розглядає локальну ідентичність як явище, що зумовлює неоднорідність та багаторівневість політичної культури. Вона є необхідною умовою для субсидіарних політичних відносин, які будуються з низу до гори. Відчуття приналежності до локальних співтовариств зумовлює готовність до дій на користь відповідної територіальної спільноти, що формує навички політичної участі громадян та впливу на прийняття суспільнозначущих рішень. Безпосередність контактів, що притаманна локальним співтовариствам, та наявність широкого кола джерел для формування локальної ідентичності зумовлює її первинність по відношенню до регіональної ідентичності та ідентичностей наступних рівнів. І навпаки велика дистанція по відношенню до локального пов'язана не лише з пошуком інших груп та систем, але й з відмовою від набуття елементарних навичок участі у прийнятті суспільнозначущих рішень [9].

В Україні однією з методик виявлення територіальної ідентичності громадян є питання «Ким ви себе передусім вважаєте?», де респондент може обрати локальну, регіональну, громадянську, етнічну, пострадянську, європейську або космополітичну

приналежність. Наприклад, подібне питання регулярно використовується в моніторингових дослідженнях Інституту соціології НАНУ «Українське суспільство». Згідно з даними опитувань [12, 13], в Україні традиційно зберігалася велика частка людей з домінуючою локальною ідентичністю (друге місце після національної) і скоротилася на 13 % лише у 2014 році, відповідно до збільшення частки українців, які ідентифікують себе, в першу чергу як громадянина України (на 14 %) Наразі більшість населення (57 %) вважає себе насамперед громадянами України, ще для близько 25 % головною є ідентифікація з містом чи селом проживання (рис. 1) [4].

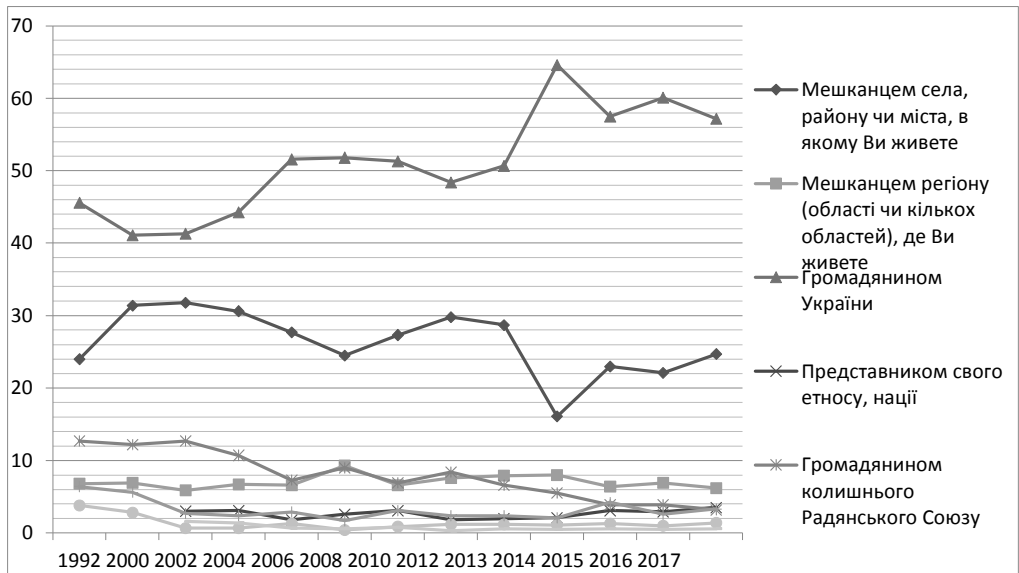

Рис. 1. Розподіл відповідей на запитання «Ким Ви себе вважаєте в першу чергу?», %

Метою нашого дослідження було виміряти рівень локальної ідентичності одеситів як можливого механізму солідаризації. Збір даних проводився у листопаді 2016 року методом вуличного опитування. Вибіркова сукупність становить 500 осіб і репрезентує доросле населення Одеси (старше 18 років) за віком, статтю та районом проживання.

В нашому дослідженні питання щодо визначення територіальної ідентичності носило менш жорсткий характер ніж у всеукраїнських опитуваннях – можна було обрати декілька варіантів. Так само як і на національному рівні домінуючими є громадянська та локальна ідентичності, проте рівень локальної ідентичності виявився вищим – 46 %, а громадянської нижчим – 42 %. Серед «вкорінених» одеситів, тобто серед тих, хто народився в Одесі, рівень локальної ідентичності ще вищий – 55 %, а громадянської відповідно нижчий – 37,2 %.

Для виявлення рівня довіри та схильності до солідаризації був використаний так званий «індекс схильності до солідаризації», що застосовувався у подібних дослідженнях [3]. Індекс складався з п'яти питань, на основі відповідей на всі питання даного блоку для кожного респондента був побудований узагальнений показник.

Першою складовою є рівень довіри. Результати дослідження демонструють низький рівень довіри: доля респондентів, які вважають, що у відносинах з людьми треба бути обережним складає 76 %.

Крім того уявлення респондентів щодо згуртованості та згоди в українському суспільстві демонструють песимістичні настрої: лише 17 % заявили, що у країні переважає згуртованість, в той час як тих хто вважає, що в країні переважає роз'єднаність майже в п'ять разів більше (76 %). В той же час одесити відмітили, що серед найближчого оточення більше згоди та згуртованості.

Ще одне питання виявляло рівень готовності респондентів до об'єднання з іншими людьми для спільних дій. Доля респондентів, що декларують свою готовність об'єднуватися до спільних дій складає 62 %.

Останнє питання виявляло чи є у місті ті, кого одесити можуть назвати «чужими», «чужорідними». Дві третини респондентів не відмітили тих, кого вони вважали б чужинцями у місті. Серед тих, хто вважає, що такі групи існують, більшість зазначили представників різноманітних нацменшин.

За результатами розрахунку інтегрального індексу схильності до солідаризації¹ всі респонденти були розподілені на наступні 3 групи відповідно до розподілу значень інтегрального індексу:

Низький рівень схильності до солідаризації (від -2 до -6,5 балів).

Середній рівень схильності до солідаризації (від -1,5 до +1,5 балів).

Високий рівень схильності до солідаризації (від +2 до +6,5 балів).

Для 56% одеситів характерний середній рівень схильності до солідаризації, для 26 % – низький, і лише 18 % виявили високу схильність до солідаризації.

Якщо говорити про зв'язок локальної ідентичності та схильності до солідаризації, то група респондентів, що в першу чергу ідентифікує себе жителями міста Одеси, **не виявила** більшої схильності до солідаризації, ніж в середньому. Натомість, серед респондентів, що ідентифікують себе як громадяни України, представники свого етносу та громадяни Європи, більша частка тих, що виявили високу схильність до солідаризації (табл.1).

¹ Індекс будувався на основі відповідей на п'ять запитань анкети. За кожен «правильну» відповідь (вибір варіанта, який може бути інтерпретований як схильність до довіри і солідаризації) респондент отримував по 1 або по 1,5 бала (в залежності від відповіді), а якщо навпаки, то -1 або 1,5. При варіанті «важко відповісти» приписувався 0. Далі сума балів складається: формула індексу $ITS = Q1 + Q2 + Q3 + Q4 + Q5$. Таким чином, кожному респонденту відповідає певне значення індексу. Теоретично індекс може приймати значення від -6,5 (жодного збігу з «правильними» відповідями) до +6,5 (повний збіг з «правильними» відповідями).

Таблиця 1

Розподіл рівню схильності до солідаризації в залежності від територіальної ідентичності громадян, %

Територіальна ідентичність	Значення індексу		
	Низький	Середній	Високий
Мешканцем міста, в якому живу	26	60	15
Мешканцем регіону	33	58	8
Громадянином України	22	56	23
Представником свого етносу, нації	26	26	47
Громадянином колишнього Радянського Союзу	42	45	13
Громадянином Європи	29	52	19
Громадянином світу	33	55	17

Таким чином, одесити виявили досить високий рівень локальної ідентичності, особливо це характерно для тих, хто народився у місті. В той же час одесити не демонструють високу схильність до солідаризації, що проявляється в низькому рівні довіри та уявленнях про консолідованість українського суспільства. І хоча більшість декларують готовність до об'єднання для досягнення певних цілей, ця готовність може бути суто декларативною і відрізнятись від фактичної поведінки респондентів.

Вочевидь, високий рівень локальної ідентичності не є єдиною умовою для самоорганізації громадян та готовності до участі у розв'язанні проблем громади. «Необхідно вказати на той негативний вплив, який чинить атомізація суспільства на будь-які форми групової згуртованості» [14, с. 212].

Крім того, дане дослідження не розкриває механізмів формування локальної ідентичності та не дає відповіді на питання, що вкладається респондентами в поняття локальної ідентичності, у відчуття себе жителями міста Одеса. Подальший розгляд цих питань може сприяти розумінню локальної ідентичності як механізму солідаризації громадян.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Вендіна О. И. Московская идентичность и идентичность москвичей [Електронний ресурс] / О. И. Вендіна. // Известия РАН. Серия «Географическая». – 2012. – № 5. – С. 27–39. – Режим доступу до ресурсу : <http://www.demoscope.ru/weekly/2013/0557/analit01.php>.
2. Вирт Л. Урбанизм как образ жизни [Електронний ресурс] / Луис Вирт. – 1969. – Режим доступу до ресурсу: <https://studfi.les.net/preview/5350309/>.
3. Городские локальные идентичности как основа формирования устойчивых местных сообществ: исследование общегородских идентичностей жителей Владимира, Смоленска, Ярославля / [И. В. Задорин, Р. В. Евстифеев, П. Л. Крупкин та ін.]. – Москва: Исследовательская группа ЦИРКОН, 2015. – 94 с.
4. До 26-річчя Незалежності України: тенденції змін громадської думки [Електронний ресурс] // Фонд Демократичні ініціативи імені Ілька Кучеріва – Режим доступу до ресурсу : <http://dif.org.ua/article/do-26-richnitsi-nezalezhnosti-ukraini-tendentsii-zmin-gromadskoi-dumki>.

5. Морозова Е. В. Локальная идентичность: формы актуализации и типы [Електронний ресурс] / Е. В. Морозова, Е. В. Улько // ПОЛИТЭКС. – 2008. – № 4. – С. 139–151. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.politex.info/content/view/509/30/>
6. Мусиездов А. А. Идентичность города: Образ Харькова в представлениях харьковчан / Алексей Александрович Мусиездов // Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна «Соціологічні дослідження сучасного суспільства: методологія, теорія, методи». – 2009. – № 881. – С. 154–159.
7. Мусиездов А. А. Проблематика городской идентичности в социологической классике / Алексей Александрович Мусиездов. // Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна «Соціологічні дослідження сучасного суспільства: методологія, теорія, методи». – 2013. – №1045. – С. 30–36.
8. Нагорна Л. П. Регіональна ідентичність: український контекст. – Київ : ІПіЕНД імені І. Ф. Кураса НАН України, 2008. – 405 с.
9. Панченко Т. В. Регіональна і локальна ідентичності як складові культури субсидіарної демократії / Т. В. Панченко // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 22: Політичні науки та методика викладання соціально-політичних дисциплін / відп. ред. О. В. Бабкіна. – Київ : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2010. – Вип. 4. – С. 72–77.
10. Суспільна солідарність в Україні: проблеми і політичні засоби їх вирішення. Аналітична доповідь / за ред. О.М. Майбороди. – Київ: ІПіЕНД ім. І.Ф. Кураса НАН України, 2012. – 64 с.
11. Теннис Ф. Общность и общество. Основные понятия чистой социологии / Фердинад Теннис. – Санкт-Петербург: СПб.: Издательство «Владимир Даль», 2002. – 452 с.
12. Українське суспільство 1992–2013. Стан та динаміка змін. Соціологічний моніторинг / За ред. д.ек.н. В.Ворони, д.соц.н. М.Шульги. – Київ: Інститут соціології НАН України, 2013. – 566 с.
13. Українське суспільство – 2014. Таблиці моніторингового опитування [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://i-soc.com.ua/files/u/US-2014.pdf>.
14. Шишигин А. В. Территориальные идентичности в XXI веке: состояние и перспективы развития / А. В. Шишигин. // Исторические, философские, политические и юридические науки, культурология и искусствоведение. Вопросы теории и практики. – 2013. – № 1 (27). Часть 1. – С. 210–213.

REFERENCES

1. Do 26-richnytsi Nezalezhnosti Ukrainy: tendentsii zmin hromadskoi dumky [To the 26th anniversary of Independence of Ukraine: tendencies of changes in public opinion] // Fond Demokratychni initsiatyvy imeni Ilka Kucheriva <http://dif.org.ua/article/do-26-richnytsi-nezalezhnosti-ukraini-tendentsii-zmin-gromadskoi-dumki> [in Ukrainian]
2. Morozova E. Lokalnaya identichnost: formy aktualizatsii i typy [Local identity: forms of actualization and types] / E. Morozova, E. Ulko // POLITEKS. 4. 2008.– P. 139–151, <http://www.politex.info/content/view/509/30/> [in Russian]
3. Musiezdov A. Identichnost goroda: Obraz Harkova v predstavleniyah harkovchan [Identity of the city: The image of Kharkov in the representations of Kharkiv inhabitants] / Aleksey Aleksandrovich Musiezdov // Visnik Harkivskogo natsionalnogo universitetu imeni V.N. Karazina «Sotsiologichni doslidzhennya suchasnoho suspilstva: metodologiya, teoriya, metodi». 881. 2009. – P. 154–159. [in Russian]
4. Musiezdov A. Problematika gorodskoy identichnosti v sotsiologicheskoy klassike [The

- Problem of Urban Identity in Sociological Classics]/ Aleksey Aleksandrovich Musiezdov. // Visnik Harkivskogo natsionalnogo universitetu imeni V.N. Karazina «Sotsiologichni doslidzhennya suchasnoho suspilstva: metodologiya, teoriya, metodi».1045 .2013 – P. 30–36. [in Russian].
5. *Nahorna L.* Rehionalna identychnist: ukrainskyi kontekst [Regional Identity: Ukrainian Context] K.: IPIEND imeni I.F.Kurasa NAN Ukrainy, 2008. - 405 p. [in Ukrainian].
 6. *Panchenko T.* Rehionalna i lokalna identychnosti yak skladovi kultury subsydiarnoi demokratsii [Regional and local identities as components of the culture of subsidiary democracy]/ T. Panchenko // Naukovyi chasopys Natsionalnogo pedahohichnoho universytetu imeni M. P. Drahomanova. Seriya 22: Politychni nauky ta metodyka vykladannia sotsialno-politychnykh dystsyplin / vidp. red. O. V. Babkina. – K. : Vyd-vo NPU im. M. P. Drahomanova. 4. 2010. – Pp. 72–77. [in Ukrainian].
 7. *Shishigin A.* Territorialnyie identichnosti v XXI veke: sostoyanie i perspektivy razvitiya [Territorial identities in the XXI century: the state and development prospects] / A. Shishigin. // Istoricheskie, fi losofskie, politicheskie i yuridicheskie nauki, kulturologiya i iskusstvovedenie. Voprosy teorii i praktiki. 1(27). 2013. – Pp. 210-213 [in Russian].
 8. *Suspilna solidarnist v Ukraini: problemy i politychni zasoby yikh vyrishennia. Analitychna dopovid* [Public solidarity in Ukraine: problems and policy tools for their solution. Analytical report] / za red. O.M. Maiborody. – K.: IPIEND im. I.F. Kurasa NAN Ukrainy, 2012. – 64 p. [in Ukrainian].
 9. *Toennis F.* Obschnost i obschestvo. Osnovnyie ponyatiya chistoy sotsiologii [Community and Society: Fundamental Concepts of Sociology] / Ferdinand Toennis. – Sankt-Peterburg: SPb.: Izdatelstvo «Vladimir Dal», 2002. – 452 p. [in Russian].
 10. *Ukrainske suspilstvo 1992-2013. Stan ta dynamika zmin. Sotsiolohichni monitorynh* [Ukrainian Society 1992-2013. Status and change dynamics. Sociological monitoring] / Za red. d.ek.n. V.Vorony, d.sots.n. M.Shulhy. – K.: Instytut sotsiolohii NAN Ukrainy, 2013. - 566 p. [in Ukrainian].
 11. *Ukrainske suspilstvo – 2014. Tablytsi monitorynhovoho opytuvannia* [Ukrainian Society – 2014. Monitoring poll tables], <http://i-soc.com.ua/fi les/u/US-2014.pdf> [in Ukrainian].
 12. *Vendina O.* Moskovskaya identichnost i identichnost moskvichey [Moscow identity and identity of Muscovites]/ O. Vendina. // Izvestiya RAN. Seriya «Geografi cheskaya». 5. 2012. – Pp. 27–39, <http://www.demoscope.ru/weekly/2013/0557/analit01.php> [in Russian]
 13. *Wirth L.* Urbanizm kak obraz zhizni [Urbanism as a way of life] / Louis Wirth. – 1969, <https://studfi les.net/preview/5350309/> [in Russian].
 14. *Zadorin I., Evstifeev R., Krupkin P.* Gorodskie lokalnyie identichnosti kak osnova formirovaniya ustoychivyyh mestnyih soobshchestv: issledovanie obshegorodskih identichnostey zhiteley Vladimira, Smolenska, Yaroslavya [Urban local identities as the basis for the formation of sustainable local communities: the study of city-wide identities of the inhabitants of Vladimir, Smolensk, Yaroslavl] – Moskva: Issledovatel'skaya gruppa TsIRKON, 2015. – 94 p. [in Russian].

LOCAL IDENTITY AS A MECHANISM OF SOLIDARIZATION OF CITIZENS IN A LARGE CITY (THE EXAMPLE OF ODESSA)

V. Balasanian

Odessa I. I. Mechnikov National University,
French Boulevard 24/26, Odessa, Ukraine, 65968,
victoria balasanian@gmail. Com

The article is devoted to the analysis of the local identity and its role in the solidarization of society. Considering urban identity as one of the types of local identity, some classical authors (F.Toennis, L. Wirth) insist on the principle impossibility of the existence of such phenomenon (urban identity) in the sense of belonging to the urban community. They point out the main characteristics of the city, such as: large number of people, density and heterogeneity of population, alienation, fragility and artificial nature of a large city. However, this article proposed to consider urban identity as local, implying that connection of an individual with a certain territory and territorial community is mental, «imaginary» (according to O.Musiyezdov's works).

Local identity is considered within the framework of the approach, where it is interpreted as the awareness of personal responsibility for the fate of the city and the way of solidarization of the urban community in solving problems of common life, the arrangement of the urban environment, ecology, heritage conservation, social justice. It is suggested that urban identity increases the level of trust within the urban community and assists in building civil society as a phenomenon that determines heterogeneity and multilevelness of political culture. Such an approach seems very relevant in the context of modern transformations in Ukrainian society, decentralization reform, the creation of capable territorial communities, and the development of local self-government. Various research works show that traditionally there remain a large proportion of people with dominant local identity in Ukraine. At the same time, the majority of the population considers themselves to be Ukrainian citizens.

The processes of solidarization in urban community are studied using the example of Odessa. The purpose of our study was to measure the level of local identity of Odessa inhabitants (Odessites) as a possible mechanism of solidarization. Data collection was conducted in November 2016 using the method of street survey. The sample consists of 500 people and represents the adult population of Odessa (over 18 years) based on age, gender and region of residence. Empirical research proved that Odessites have rather high level of local identity. This is especially typical for those who were born in the city. At the same time, respondents do not show high inclination to solidarization, which is demonstrated through the low level of trust and perceptions about the consolidation of Ukrainian society. Although the majority of respondents declare readiness for association to achieve certain goals, this readiness can be purely declarative and can differ from the actual behavior of the respondents. The author concludes that high level of local identity is not the only condition for self-organization of citizens and willingness to participate in solving community problems. The discovery of mechanisms of formation of local identity and the understanding of what respondents put into the concept of local identity can contribute to the understanding of local identity as a mechanism of solidarization of citizens.

Key words: local identity, urban community, solidarization